

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างสังคมสันติภาพ

เรื่อง แนวทางในการส่งเสริมภูมิปัญญา
ท้องถิ่นไทย (๑), (๒)

ครูผู้สอน ครูศิริสิทธิ์ บุริศรี

แนวทางในการส่งเสริม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

(๑), (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย
๒. ออกแบบผลิตภัณฑ์ของฝากจากคำขวัญประจำจังหวัดได้
๓. บอกความจำเป็นของการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยได้

วิถีทัศน์

“บ้านอ” ภูมิปัญญาท้องถิ่น สารความรู้จากไทยศิลป์

บ้านอ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

บ้านอ ปุณิปัญญาท้องถิ่น

วีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : "บานอ" ภูมิปัญญาท้องถิ่น | สารานุกรม
จากไทยศิลป์

เผยแพร่โดย : Thai PBS

วันที่เผยแพร่ : ๒๐ มิ.ย. ๒๐๒๒

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=SlQGdkpDM-c>

คำถามชวนคิด

จากวิดีโอที่นักเรียนชม
เกี่ยวข้องกับอะไร

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าในพื้นที่อื่น ๆ
ในประเทศไทยมีการทำกลองหรือไม่
และเหมือนหรือแตกต่างจากที่นี่
อย่างไรบ้าง

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่าปัจจัยใดบ้าง
ที่ทำให้ภูมิปัญญาในแต่ละพื้นที่
มีความแตกต่างกัน

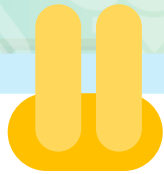

คำถามชวนคิด

ความหมาย
ของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ความรู้ ความสามารถ หรือแนวปฏิบัติที่สละสลวยมาจากระบบการ
การเรียนรู้ และการปรับตัวในชีวิตของชาวบ้านในท้องถิ่น ซึ่งถูกถ่ายทอด
จากบรรพบุรุษมาสู่รุ่นต่อรุ่น พร้อมกับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับ
สภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงของสังคม

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลักษณะสำคัญ

๑. สะสมจากประสบการณ์ : เกิดจากการสังเกตและเรียนรู้วัฒนธรรมชาติ รวมถึงการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลักษณะสำคัญ

๒. เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม : เชื่อมโยงกับความเชื่อ ศาสนา และประเพณีในชุมชน

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลักษณะสำคัญ

๓. เป็นมรดกทางความรู้ : ถ่ายทอดต่อกันจากครอบครัว สถาบันทางสังคม และชุมชน

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

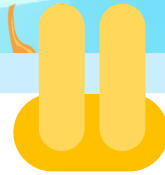
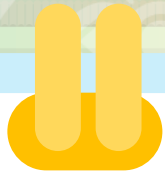
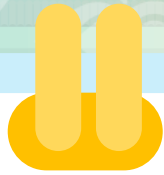

ลักษณะสำคัญ

๔. มีความสมดุลกับธรรมชาติ : ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างคนกับธรรมชาติและสภาพแวดล้อม

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑
แบ่งออกเป็น ๑๑ สาขา ดังนี้

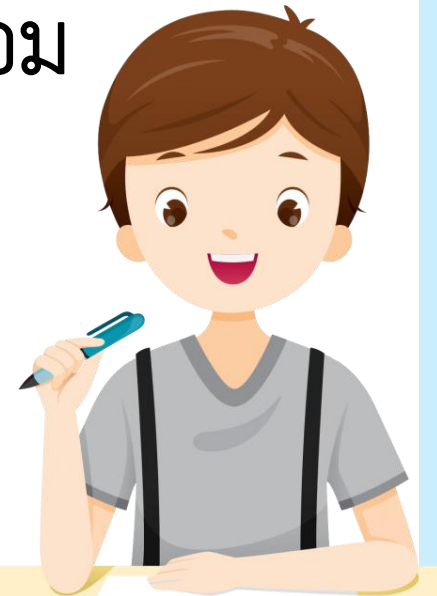
๑. สาขาเกษตรกรรม
๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
๓. สาขาการแพทย์แผนไทย

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. สาขากองทุนธุรกิจชุมชน
๖. สาขาสวัสดิการ
๗. สาขาศิลปกรรม

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ๘. สาขาการจัดการองค์กร
- ๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม
- ๑๐. สาขาศาสนาและประเพณี
- ๑๑. สาขาการศึกษา

สาขาเกษตรกรรม

สาขาอุตสาหกรรมกรรมและหัตถกรรม

สาขาการจัดทรัพยากรธรรมชาติ

คำถามชวนคิด

ยกตัวอย่าง
ภูมิปัญญาท้องถิ่น

กิจกรรม

“ของขวัญถิ่นไทย”

คำอธิบาย

๑. ครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม “ของขวัญถิ่นไทย”
โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละประมาณ ๕ คน
จากนั้นครูให้แต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับ ดังนี้

คำอธิบาย

๑.๑ ให้นักเรียนในกลุ่มเลือกคำขวัญประจำจังหวัด
ที่นักเรียนสนใจมา ๑ จังหวัด

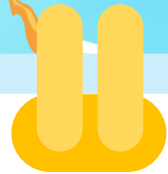

คำอธิบาย

๑.๒ ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันศึกษาคำขวัญประจำจังหวัด
เหล่านั้น พร้อมเลือกของดีประจำจังหวัดที่ปรากฏในคำขวัญ
ประจำจังหวัดนั้น ๑ อย่าง

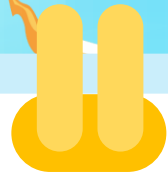
คำอธิบาย

๑.๓ ครูกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนเป็นตัวแทนประเทศไทยได้ไปเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่ต่างประเทศ โดยนักเรียนจะต้องเตรียมของที่ระลึกจากประเทศไทย เพื่อนำไปแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในประเทศต่าง ๆ ในงานเลี้ยงในคืนสุดท้ายก่อนเดินทางกลับ เพื่อให้เพื่อนจากต่างประเทศได้เกิดภาพจำในภูมิปัญญาท้องถิ่นที่งดงามของไทย

คำอธิบาย

๑.๔ ครูให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันออกแบบของที่ระลึกจากของดีที่ปรากฏ
ในคำขวัญประจำจังหวัด โดยวาดภาพเป็นเค้าโครงลงในกระดาษรูป
ที่ครูแจกให้ กำหนดเวลาประมาณ ๑๕ นาที

ช่วงนำเสนอผลงาน

คำถามชวนคิด

ภูมิปัญญาไทย
ในความหมายของนักเรียน
มีความหมายว่าอย่างไร

คำถามชวนคิด

นักเรียนคิดว่า สิ่งของที่เด่น
ในจังหวัดต่าง ๆ มีมากมาย
เราจะมีวิธีการเพิ่มมูลค่าอย่างไรบ้าง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง แนวทางในการส่งเสริม
ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย
(๓), (๔)

สิ่งที่ต้องเตรียม

กระดาษ Post-it สำหรับทำกิจกรรม
“เกลเลอรีแห่งภูมิปัญญา”

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่
www.dltv.ac.th)

